

Адрес: София, бул. „Васил Левски ” № 42
ЕИК: 177227079
Телефон: 0876 303 400
Web: <https://apad.bg/>
Email: office@apad.bg

07.08.2026г

гр. София

ДО
Г-Н РУМЕН РАДЕВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА РБ
Г-ЖА КАТЯ ИВКОВА
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

КОПИЕ ДО:
НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ПО ЦЕНИ И РЕИМБУРСИРАНЕ НА ЛЕКАРСТВЕНИ
ПРОДУКТИ
КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО КЪМ НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ОТНОСНО: ФУНКЦИОНАЛЕН АНАЛИЗ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА
НАЦИОНАЛНИЯ СЪВЕТ ПО ЦЕНИ И РЕИМБУРСИРАНЕ НА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ
ПРОДУКТИ

СТАНОВИЩЕ

ОТ: АСОЦИАЦИЯ НА ПАЦИЕНТИТЕ АКТИВНИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
национално представителна организация за защита правата на пациентите

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РАДЕВ,

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ИВКОВА,

Сдружение АПАЗ, в качеството си на национално представителна организация за защита правата на пациентите сме сериозно обезпокоени от предложението за закриването на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти като

самостоятелен държавен орган и функциите му да бъдат прехвърлени към нова главна дирекция в рамките на Министерство на здравеопазването.

Ние като пациентска организация смятаме, че прехвърлянето на самото звено ще наруши добрата практика. Съветът е работеща структура носеща прозрачност при одобрение на медикаментите и гарантираща обективност при оценката на здравните технологии. Ако тази промяна се случи ще настъпят следните промени за пациентите:

- Риск от забавяне на текущи и нови процедури по време на преструктурирането, включително за терапии, за които пациентите очакват достъп.
- Неяснота кой орган ще взема решенията, при какъв състав и по какъв ред, което може да намали предвидимостта и доверието в процеса.
- Риск от отслабване на колегиалната медицинска, фармацевтична, икономическа и правна оценка, ако решенията бъдат прехвърлени към еднолична административна йерархия.
- Неяснота относно административното обжалване пред Комисията по прозрачност и гаранциите за реално разграничаване между органа, който издава акта, и органа, който го преразглежда.
- Риск от прекъсване или затрудняване на работата на регистрите, информационните системи и висящите производства.

Решенията на НСЦРЛП имат непосредствено отражение върху това дали, кога и при какви условия даден лекарствен продукт ще бъде включен в Позитивния лекарствен списък и заплащан с публични средства. Поради това всяко забавяне, институционална неяснота или загуба на експертен капацитет може да се отрази пряко върху достъпа на пациентите до лечение.

Подкрепяме усилията за по-добра координация, премахване на действително дублиращи се функции, въвеждане на споделени услуги и подобряване на административното обслужване. Същевременно всяка промяна, която засяга достъпа до лекарствено лечение, медицинската експертиза и упражняването на права от хората с увреждания, следва да бъде оценявана преди всичко през последиците за пациентите, а не само през структурата и разходите на администрацията. Наред с това трябва предварително да бъдат изяснени носителят на съответните правомощия, редът за вземане и обжалване на решенията, функционалното разделение между различните дейности и непрекъсваемостта на започналите производства.

Не подкрепяме закриването на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти в предложения вид. Считаме, че Съветът следва да запази колегиалния си характер, законово определената си компетентност и функционалната си обособеност. Административната оптимизация може да бъде постигната чрез споделени услуги, по-добра информационна свързаност и ясно разпределяне на контролните правомощия, без да се променя органът, който взема решенията, и без да се създава риск за сроковете, прозрачността, обжалването и достъпа на пациентите до лекарствено лечение.

Когато става дума за включване на нови лекарствени терапии, за оценка на тяхната ефективност и за решения какви лекарства да се заплащат с публични средства,

пациентите имат нужда тези решения да се основават на обективни медицински и икономически доказателства, а не на политическа конюнктура. Именно затова в повечето европейски държави тези функции се изпълняват от специализирани експертни органи, които разполагат със собствен капацитет и могат да вземат решения въз основа на наука, доказателства и прозрачни критерии. През последната година Националният съвет е участвал във включването на десетки нови лекарствени продукти в Позитивния лекарствен списък и е разширил достъпа до лечение за нови групи пациенти. Същевременно е осъществявал мащабен контрол върху цените на лекарствата чрез стотици процедури по наблюдение и актуализиране на цените.

Още по-тревожно е, че тази промяна се предлага в момент, когато България вече участва в новата общеевропейска система за оценка на здравните технологии и съвместни клинични оценки. Националният съвет е органът, който представлява страната в тези процеси и който натрупва необходимата експертиза за работа в европейската среда.

Сдружение АПАЗ предлага:

1. Функционалният анализ да бъде преразгледан в частта относно НСЦРЛП с прякото участие на национално представителните пациентски организации
2. До приключването на това преразглеждане предложението за закриване на НСЦРЛП и да не бъде включвано в законопроекти, подзаконовы актове или други решения с необратим характер.
3. НСЦРЛП да бъде запазен като специализиран колегиален и функционално обособен орган. Споделянето на общоадминистративни услуги и прецизирането на контролните функции да бъдат обсъждани отделно, без да се променят компетентността, колегиалният модел, прозрачността и редът за обжалване на решенията по цени, реимбурсиране и оценка на здравните технологии.
4. Да бъде създадена работна група с участие на пациентските организации и организациите на хората с увреждания още при формулирането на вариантите за реформа, а не едва при обсъждането на вече изготвен нормативен проект.
5. Преди предприемане на структурни промени да бъдат публикувани сравнителен анализ на възможните институционални модели, оценка на въздействието върху пациентите, правен модел на компетентностите и обжалването, както и подробен план за прехода на висящите производства и информационните системи.
6. Министерството на здравеопазването да представи писмен отговор и конкретен график за преразглеждане на доклада и включване на пациентските представители, така че участието им да бъде реален и проследим механизъм, а не само деклариран принцип.

Като национално представителна организация не се противопоставяме на административната реформа. Подкрепяме промени, които действително водят до по-кратки срокове, ясна отговорност, достъпно обслужване и по-добра защита на гражданите.

С уважение,

Анета Драганова
Председател АПАЗ